

Spyr og fá svar um útbúgvingar. Allar. Allastaðni.

Tað er tú, sum tekur endaliga avgerð um tína útbúgving, men nú kanst tú fáa svar upp á spurningar um lestur her í Sosialinum.

Holger Arnbjerg, sum starvast á Altjóða Skrivstovuni við Fróðskaparsetur Føroya, vegleiðir teg um tinar møguleikar innan útbúgving og um tey figgjarligu viðurskiptini. Holger arbeiðir dagliga við at vegleiða fólki, sum ætla sær undir útbúgving í Føroyum ella uttanlands, antin tað er styttri ella longri útbúgving, verklig ella ástøðilig. Tú kanst senda spurningar um útbúgvingar til post@sosialurin.fo, og so svarar Holger tær her í Sosialinum.

Undantøk til avmarkingina av dupluttútbúgvingum í Danmark

Hægri útbúgvingar, ið ikki eru fevndar av avmarkingunum, ið nýliga vóru settar í gildi:

Um tað innan eitt ávíst útbúgvingarøki er tørvur á skikkaðari arbeiðsorku kann “Uddannelses- og Forskningsministeriet” gera av, at eitt útbúgvingarøki ikki longur er fevnt av kunngerðini um avmarking av dupluttútbúgving.

Her ber til at síggja hvørjar útbúgvingar eru á sokallaða “positiv-listanum” fyri 2018:

Erhvervsakademi-uddannelser

- Installatør, stærkstrøm
- Installatør, VVS

Professionsbachelor-uddannelse

- Elektrisk energiteknologi
- It og økonomi
- Økonomi og it

Bacheloruddannelser og Kandidatuddannelser

- Datalogi (bachelor + kandidat)
- Forskringsmatematik (bachelor + kandidat)
- Landinspektørvidenskab (bachelor + kandidat)
- Matematik (bachelor + kandidat)
- Matematik-økonomi (bachelor + kandidat)
- Nanoscience (bachelor + kandidat)
- Software (bachelor + kandidat)

Kandidatútbúgvingar

- Astronomi
- Byggeri
- Digitale medieteknologier

mynd: Visualhunt.com

- Revision
- Statistik
- Sygeplejevidenskab

Harafturat ber eisini til at **søkja** um undantøk til at taka meira enn eina útbúgving á sama ella lægri stigi, um umsøkjari lýkur ávisar treytir:

- Um tað eru yvir 6 ár síðani umsøkjari tók eina útbúgving, fær umsøkjari undantaksloyvi, og er ikki fevndur av avmarkingini.
- Útbúgvingar uttanfyri

økið hjá “Uddannelses- og forskningsministeriet” eru ikki fevndar av avmarkingunum, t.d. útbúgvingar sum eru innan Justitsministeriet, Forsvarsministeriet og Kulturministeriet. Hetta eru m.a. útbúgvingar innan politi og Forsvaret, men eisini útbúgvingar innan myndlist, sum filmsmyndafólk, tónleikapedagog, sjónleikari, sjónleikateknikari o.s.fr.

Hetta merkir, at umsøkjari við útbúgving sum hoyrir undir Uddannelses- og forskningsministeriet, kunnu søkja inn á útbúgvingar innan t.d. Kulturministeriet ella Justitsministeriet.

Untantøk fyri t.d. føroyingar:

- Umsøkjari, ið hava fingið útbúgving uttanlands (t.d. útbúgving frá Føroyum), eru ikki fevndir av avmarkingunum.

Onnur undantøk:

- Um umsøkjari hevur lokið útbúgving sum kaospilot, bevægelsespædagog ella sum lærari frá “Den Frie Lærerskole” er hann heldur ikki fevndur av avmarkingunum, tí hesar útbúgvingar partvíst fáa almennan stuðul.

Spurningur 1:**Kann eg fáa lestrarstuðul til privatar útbúgvingar í Danmark?****Svar:**

Ja, til góðkendar privatar útbúgvingar. Her er listin yvir privatar útbúgvingar, ið eru góðkendar í Danmark:
3D digital artist/game artist (Trumax Academy)
Beklædningsdesigner (Københavns Mode- og Designskole, Margrethe-Skolen)
Bevægelsespædagog (Gotvedskolen)
DAC-uddannelsen
Designer (Fashion Design Akademiet)
Idrættslærer (Paul Petersens Idrætsinstitut)
Kosmetolog (CIDESCO, København)
Pædagog (Rudolf Steiner)
Børnehaveseminariet)
Kelda: www.su.dk

Spurningur 2:**Er tað møguligt at lesa á Fróðskaparsetrinum fyri lestrarstuðul frá Studna, og so lesa víðari í Danmark fyri SU, uttan at tað, mann fekk í ÚSUN verður trekt frá SU?****Svar:**

Tú fært stuðul frá SU og Studna í tilsamans 6 ár, fyri góðkendar hægri útbúgvingar í Føroyum og Danmark.
a) tú kanst m.a. lesa á heimasíðuni hjá STUDNA:

Stuðulstíð og -freistir

Sum lesandi á hægri útbúgving og á styttri vinnuførleikagevandi útbúgving, kanst tú í mesta lagi fáa útbúgvingarstuðul upp til eitt ár, eftir at ásetta lestrartíðin er lokið. Upp í lestrartíðina verða

roknaðar áður loknar ella steðgaðar hægri útbúgvingar, har tú hevur fingið vanligan mánaðarligan útbúgvingarstuðul frá Studna ella frá Statens Uddannelsesstøtte. Stuðul verður í mesta lagi latin í 6 ár til hægri útbúgvingar. Studni kann leingja stuðulstíðina við tveimum árum, um tú ikki hevur miðnámsútbúgving. Studni kann gera undantak frá regluni um áramál, um lestrartíðin er vorðin longd vegna ráðsarbeiði, sjúku, barnsurð, ættleiðing, vísindaligt arbeiði o.a.”
b) og á heimasíðuni SU.dk stendur m.a.:
- At um tú hevur fingið lestrarstuðul fyri hægri útbúgving í Grønlandi ella Føroyum, so skalt tú í teig 25 skriva í hvussu nógv mánaðir tú hevur fingið stuðul.

Endalán

Um tú manglar SU til restina av tinar útbúgving, hevur tú møguleika at søkja um endalán seinastu 12 mánaðirnar av

útbúgvingini.

Hevur tú sostatt fingið SU fyri ásetta tíðarskeiðið, sum útbúgvingin er mett til at taka, og síðani fingið 12 eyka klipp, og hevur tú í mesta lagi 12 mánaðir eftir av útbúgvingini, kanst tú fáa endalán í 12 mánaðir. Men hevur tú ikki rætt til hesi 12 eyka SU-klippini, hevur tú rætt til at fáa endalánið langt við 12 mánaðum og tilsamans fáa endalánsgjald í 24 mánaðir. Útbúgvingarstovnurin skal vátta, at tú kanst gera útbúgvingina lidna innan 12 mánaðir.

Endalánið í Føroyum er 6.734,-kr og í Danmark er tað 8.039,-kr um mánaðin.